

در باره "مزد پایه" و افزایش آن متناسب با تورم

در آستانه تعیین مزد سال 1396 هستیم. هر سال نمایندگان دولت و کارفرمایان و تشکل های دست ساخته سرمایه داران (شورایی عالی کار) ، با مکانیزم سه جانبه گزایی، در پایان اسفند ماه، مبلغ حداقل مزد کارگران را برای سال جدید تعیین و اعلام میکنند. مبنای افزایش حداقل "مزد" در ایران بر اساس ماده 41 صورت می گیرد، که در بند یک ماده 41 آمده است >> حداقل مزد کارگران باتوجه به درصد تورمی که از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام میشود<< افزایش می یابد.

جدول تنظیم شده افزایش مزد (که در پائین آورده شده است) بر اساس نرخ تورم اعلام شده بانک مرکزی تهیه و تنظیم شده است. حال اگر شما همان نرخ تورم اعلام شده توسط بانک مرکزی را مبنای قرار دهید، می بینید که حداقل مزد تعیین شده، باز هم چندین مرتبه زیر خط فقر قرار دارد. دلیل به سادگی این است که مبنای و پایه "مزد" در ابتدا بر مبنای یک "مزد" واقعی که جوابگوی زندگی متعارف همراه با استانداردهای یک زندگی شهری (و به قولی بر مبنای دخل و خرج یک زندگی متوسط) باشد، برای کارگران و مزد بگیران در نظر گرفته نشده است. پس خواهیم دید که داشتن "مبنای مزد" و یا "مزد پایه" برای افزایش "مزد حداقل" متناسب با تورم بسیار ضروری است.

در جدول زیر مشاهده می شود که مبنای "حداقل مزد" از همان روز اول، بر اساس منفعت صاحبان سرمایه و کارفرمایان تهیه و تنظیم شده است. حداقل مزد در سال 1357 مبلغ 630 تومان بوده است که بر اساس مزد سال 1356 تعیین شده است. حداقل مزد ماهانه در سال 1356 مبلغ 540 تومان بوده که این مبلغ (540 تومان) با نرخ تورم 16.7% در سال 1357 محاسبه گردیده است. مشاهده می گردد که مبلغ 630 تومان از سال 1357 مبنای افزایش حداقل "مزد" بوده است و هر ساله بر اساس نرخ تورم این مبلغ افزایش یافته است.

با این توضیح مشخص می شود که داشتن مبلغ مبنای که بتوان بر اساس آن، متناسب با تورم "مزد" را ترمیم کرد بسیار ضروری است.

اعداد و ارقام ارائه شده در جدول زیر نشان خواهد داد که افزایش مزد متناسب با تورم بر اساس مزد موجود (812 هزار تومان مزد سال 1395) حتی اگر با نرخ تورم اعلام شده توسط بانک مرکزی محاسبه گردد، باز هم، مزد تعیین شده چندین مرتبه زیر خط فقر می باشد (جوابگوی دخل و خرج یک خانوار چهار نفره نیست). و دیگر اینکه مبنای افزایش مزد بر مبنای نرخ واقعی تورم تنها بمعنای ترمیم مزد می تواند ملاک قرار گیرد نه بیشتر. مثلا اگر مزد سال 1395، مبلغ سه میلیون و پانصد هزار تومان می بود و نرخ تورم 12% برای سال 1396 بر آورد شود، این نرخ تورم تنها بعنوان ترمیم مزد می تواند مورد نظر قرار گیرد. با یک محاسبه ساده مشخص می شود که مبلغ 3500000 ضربدر نرخ تورم 12% مساوی است با 3/920/000

تومان یعنی حدوداً 4 میلیون تومان. همانطور که گفته شد این می تواند ترمیم "مزد" باشد تا قدرت خرید کارگران برای سال جدید نسبت به سال قبل کاسته نشود.

بی شک خواست افزایش "مزد" بیشتر و واقعی، بر می گردد به توازن قدرت طبقاتی کارگران در باز گرفتن هر مقدار بیشتر از حاصل کار و دست رنج خود از سرمایه داران، به عبارت دیگر در این کشمکش آنکه زورش بیشتر باشد حرف خود را به پیش می برد، نه چیز دیگر!!

بهزاد سهرابی

- در جدول زیر هم مزد تعیین شده منظور شده است و هم مزدی که می بایست بر اساس نرخ تورم افزایش می یافت.

محاسبه مزد حداقل بر مبنای نرخ تورم اعلام شده توسط بانک مرکزی ایران

سال	حداقل مزد ماهانه (تومان)	درصد افزایش حداقل مزد	نرخ رشد تورم	مابه التفاوت نرخ تورم	حداقل مزد بر اساس تورم اعلام شده
1357	630	%16.7	%10.0	%6.7	
1358	1/701	%170.0	%11.4	%158.6	
1359	1/905	%12.0	%23.5	-%11.5	2/101
1360	1/905	%0.0	%22.8	-%22.8	2/580
1361	1/905	%0.0	%19.2	-%19.2	3/075
1362	1/905	%0.0	%14.8	-%14.8	3/530
1363	1/905	%0.0	%10.4	-%10.4	3/897
1394	2/160	%13.4	%6.9	%15.5	4/166
1365	2/160	%0.0	%23.8	%23.8	5/158
1366	2/280	%5.6	%27.7	-%22.1	6/587
1367	2/490	%9.2	%28.9	-%19.7	8/491
1368	2/490	%0.0	%17.4	-%17.4	9/968
1369	3/000	%20.0	%9.0	11.5	10/865
1370	5/001	%66.7	%20.7	%46.0	13/114
1371	6/801	%36.0	%24.4	%11.0	16/313
1372	8/982	%32.1	%22.9	%9.2	20/048
1373	11/682	%30.1	%35.2	-%5.1	27/104
1374	16/000	%37.0	%49.4	-%12.4	40/493
1375	20/721	%29.5	%23.2	%6.3	49/887
1376	25/446	%22.8	%17.3	%5.5	58/517
1377	30/153	%18.5	%18.1	%0.4	69/109
1378	36/183	%20.0	%20.1	%0.1	83/000
1379	45/801	%26.6	%12.6	%14.0	93/458
1380	56/790	%24.0	%11.4	%12.6	104/112
1381	69/846	%23.0	%15.8	%7.2	120/562

139/370	%6.6	%15.6	%22.2	85/338	1382
160/554	%9.7	%15.2	%24.9	106/602	1383
177/252	%4.6	%10.4	%15.0	592/122	1384
198/345	%10.5	%11.9	%22.4	150/000	1385
234/840	%3.6	%18.4	%22.0	183/000	1386
260/203	%9.2	%10.8	%20.0	219/000	1387
288/305	%9.2	%10.8	%20.0	263/520	1388
324/055	%2.6	%12.4	%15.0	303/000	1389
393/727	-%12.5	%21.5	%9.0	330/300	1390
506/272	-%10.6	%28.7	%18.1	390/000	1391
681/948	-%9.07	%34.7	%25.5	487/125	1392
788/332	%9.4	%15.6	%25.0	608/910	1393
910/523	%1.5	%15.5	%17	712/425	1394
101/250	%2.8	%11.2	%14.0	166/812	1395